

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling

Udvalget for Videnskab og Teknologi
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed mit talepapir fra samrådet i Videnskabsudvalget onsdag den 20. februar 2008 vedr.:

1. FFL 08 – samrådsspørgsmål F-H.
2. Rådsmøde – forskning – den 25. februar – samrådsspørgsmål A.
3. Aktuelle og kommende EU-sager under det slovenske formandskab – samrådsspørgsmål I.

./ Som aftalt på samrådet fremsendes desuden notat om mobile satellittjenester – MSS.

Med venlig hilsen

Helge Sander

26. februar 2008

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vt@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsnr. 08-030188
Dok nr. 485506
Side 1/1

Samråd i Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi onsdag den 20. februar 2008.

DET TALTE ORD GÆLDER

1.

Spørgsmål F:

Hvilken betydning får regeringens finanslovsforslag for 2008 for opfyldelsen af globaliseringsaftalen, herunder målsætningen om, at de offentlige forskningsbevillinger skal udgøre 1 pct. af BNP fra 2010 og, at mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015?

Svar:

Lad mig slå fast med syvtommersøm, at Regeringen står fast på, at de offentlige forsknings- og udviklingsbevillinger skal udgøre 1 procent af BNP i 2010, og at mindst 50 procent af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015.

Finanslovsforslaget for 2008 ændrer ikke på dette.

Med finanslovsforslaget for 2008 vil de offentlige forsknings- og udviklingsbevillinger udgøre 0,85 procent af BNP i 2008, 0,92 procent af BNP i 2009 og 1 procent af BNP i 2010.

Med hensyn til målet om at 50 procent af alle unge skal have en ungdomsuddannelse, kan jeg oplyse at de seneste tal fra 2005 viser, at 43,5 procent af en ungdomsårgang vil gennemføre en videregående uddannelse. Dette er næsten en fordobling siden 1980.

Der afsættes desuden betydelige midler i globaliseringsaftalen i årene fremover til opfyldelse af målsætningen.

Vi er dermed stadig godt på vej til at opfylde både målet om at de offentlige forskningsbevillinger skal udgøre 1 pct. af BNP fra 2010 og målet om at mindst 50 pct. af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015.

Spørgsmål G:

Ministeren bedes redegøre for, hvor han agter at finde den 1 pct. besparelse, som skal gennemføres i 2008 på Videnskabsministeriets område som følge af regeringens finanslovsforslag.

Svar:

Den nuværende konjunktursituation har nødvendiggjort en opbremsning i økonomien.

Vi har derfor besluttet at indføre en midlertidig obligatorisk opsparing i 2008.

Der er således ikke tale om en besparelse, men en udskydelse af forbruget på 1 procent af den statslige driftsramme.

Opsparingen på 1 procent frigives til de enkelte institutioner i 2009, såfremt at konjunktursituationen tillader det.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 2/2

I og med at der er tale om en obligatorisk opsparring på 1 procent af hele den statslige driftsramme er det min hensigt at opsparringen skal fordeles ligeligt på alle ministeriets områder.

Den obligatoriske opsparring vil derfor blive fordelt i tråd med størrelsen på de enkelte institutioners bevillinger på finanslovsforslaget for 2008.

Den obligatoriske opsparring på 157,4 mio. kr. er på finanslovsforslaget placeret som en negativ budgetregulering på § 19.11.79.40. Den endelige udmøntning finder sted på TB 2008.

Spørgsmål H:

Hvordan vil ministeren sikre, at det ikke går ud over forskningsindsatsen og undervisningsmiljøet på universiteterne, at flere anlægsprojekter som følge af finanslovsforslaget nu må udsættes?

Svar:

Jeg har bedt ministeriet tage en drøftelse med universiteterne om implementeringen af beslutningen, således at vi sammen kan finde en løsning, der ikke vil gå ud over forsknings- og undervisningsindsatsen på universiteterne.
Jeg vil lade mine overvejelser afhænge af denne tilbagemelding.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 3/3

2.

Spørgsmål A:

Vil ministeren redegøre for sin indstilling til dagsordenen for rådsmødet (konkurrenceevne og forskning) den 25. februar 2008?

Svar:

Der er møde i Konkurrenceevnerådet på mandag den 25. feb.

Forskningsdelen omfatter to punkter – begge inden for energiområdet.

Rådet skal for det første drøfte den såkaldte SET-plan, der er Kommissionens udspil for fremme af energiteknologier.

Det andet punkt handler om et fælles teknologiinitiativ for brint og brændselsceller.

Udover disse to sager forelægger jeg også et såkaldt artikel 169-initiativ om SMV-samarbejde.

Der er her tale om en tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsordenen for mødet, men vil muligvis blive behandlet på et snarligt Rådsmøde.

Både denne sag og teknologiinitiativet forelægges til forhandlingsoplæg.

Jeg vil indlede med det fælles teknologiinitiativ for brint og brændselsceller.

Før årsskiftet blev Rådet og Parlamentet enige om de første fire teknologiinitiativer inden for strategiske områder, og på mandagens møde vil Rådet formentlig nå til en generel indstilling om det nu femte initiativ.

Initiativet er Kommissionens forslag til en europæisk satsning på forskning og udvikling inden for brint og brændselsceller.

Jeg hilser forslaget velkommen, da energiområdet som bekendt prioriteres meget højt af regeringen, og både dansk industri og danske universiteter har stor kompetence på disse felter.

I det europæiske forskningssamarbejde lægges øget vægt på at fremme industriens deltagelse.

De fælles teknologiinitiativer er et godt redskab, der giver muligheder for øget privat-offentligt samspil.

Den grundlæggende idé er at give industrien medindflydelse på indholdet af arbejdsplanerne for forskningen. Omvendt deles finansieringen ligeligt mellem det offentlige og industrien.

Fra EU's forskningsprogram afsættes der 3,5 mia. kr. til dette initiativ, så der er tale om en betydelig indsats.

Regeringen har i forhandlingerne lagt vægt på de principper, vi fra dansk side allerede gjorde gældende under vedtagelsen af de første fire initiativer.

Der er således arbejdet for at sikre åbenhed og gennemsigtighed, reel konkurrence i de kommende udbud og koordinering med andre relevante EU-aktiviteter. Den anden sag, jeg forelægger til forhandlingsoplæg, drejer sig om Fællesskabets deltagelse i Eurostars-programmet, der skal fremme forsknings- og udviklings-samarbejde hos SMV'er.

Målgruppen er de forskningsintensive SMV'er – det vil sige virksomheder, der bruger mindst 10 % af deres omsætning på forskning og udvikling.

Der er tale om en videreudvikling af et program, der i en årrække har været udbudt under EUREKA.

EUREKA er et europæisk samarbejde om erhvervsrettet forskning og udvikling.

Grundlaget for det aktuelle forslag er traktatens artikel 169, der baner vejen for, at EU kan støtte programmer etableret i fællesskab af flere medlemslande.

Der lægges op til, at EU nu samarbejder med EUREKA og bidrager med 750 mio. kr., der tages af rammeprogrammets eksisterende budget.

De 27 deltagende lande bidrager samlet med det tredobbelte beløb. Heri indgår et dansk bidrag på lidt over 20 mio. kr.

Jeg mener, at vi fra dansk side har al mulig grund til at støtte forslaget.

For det første har vi overordnet en interesse i, at programmer koordineres og gennemføres på tværs af landegrænser.

Det giver kritisk masse og projekter med større gennemslagskraft og skaber nye muligheder for samarbejder med andre udenlandske miljøer.

Det er med andre ord en af byggestenene for et indre marked for viden i EU.

For det andet er initiativet konkret rettet imod den gruppe af SMV'er, der er allerlængst fremme med at omsætte viden og ny teknologi til nye produkter og ydelser.

Der er stor interesse for det allerede igangværende program. Det gælder også danske SMV'er – særligt de helt små virksomheder med under 20 ansatte.

Der er dansk deltagelse i ca. 10 % af ansøgningerne i den seneste udbudsrunde, og der er deltagere fra ikke færre end 17 forskellige lande i de projekter, der har dansk deltagelse.

Jeg vil slutte af med SET-planen om energiteknologier.

Der vil på Rådsmødet alene blive tale om en politisk drøftelse, inden energiministre nogle få dage senere vedtager Rådskonklusioner om Kommissionens udspil.

Fra regeringens side er vi generelt tilfredse med udspillet, der ligger op ad de synspunkter, som de sidste par år er fremsat fra dansk side.

Konkret mener jeg også, at vi har grund til at være tilfredse med forskningsindholdet af det foreliggende udkast til Rådskonklusioner.

Jeg vil særligt fremhæve tre punkter.

For det første støtter regeringen forslaget om at øge midler og ressourcer til energiforskningen i Europa.

Det ligger i forlængelse af regeringens EU-indspil fra oktober 2006 om en fordobling af midlerne til forskning og udvikling af vedvarende energi og energiefektivisering.

For det andet er jeg tilfreds med, at et dansk forslag om at sætte fokus på fælles-europæisk forskningsinfrastruktur er medtaget i udkastet til Rådskonklusioner.

En målrettet fælles forskningsindsats for at udvikle nye og renere energiforsyningsformer må også omfatte forskningsinfrastruktur.

Derfor er det også positivt, at Rådet nu anmoder det europæiske samarbejdsforum på området – ESFRI – om at se på behovet for forskningsinfrastruktur inden for energiteknologi, herunder særligt vedvarende energi.

Endelig er der grund til at fremhæve, at vedvarende energi – blandt andet efter dansk forarbejde – er fremhævet som et af de første indsatsområder for det kommende Europæiske Institut for Innovation og Teknologi – også kaldet EIT.

3.

Spørgsmål I:

Ministerne bedes redegøre for aktuelle og kommende EU-sager under det slovenske formandskab.

Svar:

Udvalget har fået tilsendt et notat, der i detaljen redegør for initiativerne under det nye formandskab.

Lad mig starte med forskning og udvikling.

Jeg vil ved denne lejlighed fokusere på den måske væsentligste sigtelinie, ikke bare for det næste halve år under ledelse af sloverne, men også for kommende formandskaber.

Jeg tænker her på videreudviklingen af det europæiske forskningsrum og udvidelsen af det Indre Marked til også at omfatte en femte frihed for viden.

Kommissionens grønne bog fra april 2007 satte skub i diskussionerne om, hvordan EU skaber mere sammenhæng og attraktive vilkår for forskning og udvikling, så vi bedre kan matche andre teknologiske kraftcentre – eksempelvis i USA og Kina.

Det ligger i klar forlængelse af Det Europæiske Råds anbefaling fra marts sidste år.

Jeg forventer at se to forslag fra Kommissionen under det slovenske formandskab.

Kommissionen vil for det første se nærmere på hindringer for forskeres mobilitet og karrieremuligheder.

Der er ingen tvivl om, at hvis EU skal udnytte sit fulde potentiale og ruste sig til den stigende internationale konkurrence om de største talenter og kvikkeste hoveder, så er vi nødt til at fjerne uhensigtsmæssige barrierer for forskere og viden.

Derfor ser jeg også frem til Kommissionens udspil på det område.

Allerede nu er det oplagt at pege på, at alle forskerstillinger bør annonceres internationalt, og at EU-landene bør arbejde for en fælles anerkendelse af akademiske grader.

Det vil utvivlsomt gøre det lettere at være mobil som forsker.

Det andet forslag fra Kommissionen, som skal behandles under det slovenske formandskab, er anbefalinger om håndtering af intellektuelle rettigheder fra den offentlige forskning.

Jeg er enig i analysen af, at der er behov for en tilnærmelse af EU-landenes praksis på dette område.

Derfor ser regeringen også positivt på et sådant initiativ, der – ad frivillighedens vej – skal skabe øget koordination og forhåbentlig bane vejen for forbedret vidеноverførsel mellem forskning og erhvervsliv.

Rådet kommer således også til at se på, hvordan samarbejdet om fælles forskningsinfrastruktur og nationale programmer kan forbedres.

Det er afgørende, at EU-landene konstant overvejer, hvordan man kan forstærke bestræbelserne på at skabe og udnytte viden til styrkelse af konkurrenceevnen.

I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at Konkurrenceevnerådet i indspillet til forårstopmødet netop understreger betydningen af øgede investeringer i forskning og udvikling, mere koordination mellem medlemslandene og skabelsen af fri bevægelighed for viden.

Rådet støtter dermed Kommissionens udspil til fornyelsen af Lissabon-strategien, der tilføjer en målsætning om en femte frihed for viden til det indre marked.

Regeringen støtter en forstærket indsats i EU baseret på fri bevægelighed og vil tage aktivt del i de kommende drøftelser om konkrete initiativer for at nå det mål.

Det kræver en indsats på mange områder, og mobilitet for forskere og studerende er et af dem.

Viden i sig selv skal også kunne skabes og cirkulere uden hindringer.

Derfor skal vi også skabe bedre rammer for vores universiteter, se på etableringen af forskningsinfrastruktur og optimere forholdene for vidensspredning.

For at nævne et eksempel her til slut kunne man forstille sig, at de gode danske erfaringer med ErhvervsPhD-ordningen bliver omsat til et europæisk initiativ.

Det vil være en oplagt måde at bringe de offentlige forskningsresultater hurtigere ud fra universiteterne til erhvervslivet.

Jeg vil nu gennemgå sagerne på it- og teleområdet.

På it- og teleområdet forventer jeg, at arbejdet under det slovenske formandskab vil koncentrere sig om revisionen af teledirektivpakken.

Forslagene blev fremlagt under portugisisk formandskab og præsenteret på rådsmødet i november 2007.

De centrale elementer i revisionen af teledirektiverne er:

- Oprettelse af en europæisk telemyndighed,
- En reform af proceduren for markedsafgørelser, hvor Kommissionen blandt andet får veto-ret over for de forpligtelser, som de nationale myndigheder pålægger virksomhederne,

- Mulighed for i helt særlige tilfælde at kræve funktionel separation, således at infrastrukturaktiviteter som for eksempel engrossalg til andre udbydere - organisatorisk, men ikke ejerskabsmæssigt - holdes adskilt fra kundeorienterede aktiviteter som for eksempel salg af bredbåndstjenester til kunder, og
- Reform af frekvensadministrationen.

Forslagene er omfattende og fortjener en grundig behandling. Det er vi selvfølgelig allerede i gang med.

Regeringen støtter Kommissionens overordnede formål med forslagene, som er at sikre en større ensartethed i anvendelsen af reglerne for at styrke det indre marked for elektronisk kommunikation.

Regeringen er imidlertid tøvende over for en række af de midler, Kommissionen foreslår for at nå målene.

Under det slovenske formandskab forventes afholdt ét rådsmøde for it- og teleministrene i juni.

På dette møde vil ministrene få lejlighed til at udveksle synspunkter om direktivrevisionen, men der forventes ingen endelige vedtagelser.

Blandt de andre punkter på dagsordenen for rådsmødet kan nævnes de mobile satellittjenester, som jeg allerede har orienteret om, vedtagelse af rådskonklusioner om den digitale dividende og om i2010-strategien samt forlængelse af it-sikkerhedsagenturet ENISA's mandat.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 9/9

Notat om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om udvælgelse af og udstedelse af tilladelser til systemer, som leverer mobile satellittjenester (Mobile Satellite Services – MSS).

I løbet af foråret forventer det slovenske formandskab at kunne indgå en første-læsningsaftale med Europa-Parlamentet om mobile satellittjenester, også kaldet MSS.

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg.

Forslaget vedrører procedurer for fælles udvælgelse på EU-plan af udbydere af satellitbaserede mobile kommunikationstjenester. Endvidere fastlægger forslaget bestemmelser om de nationale myndigheders samordnede udstedelse af tilladelser til den eller de udvalgte udbydere. Generelt har der været støtte til forslaget. Der er dog fortsat nogle udeståender, der vil skulle behandles i de kommende drøftelser mellem medlemsstaterne og mellem Rådet og Parlamentet. Det vigtigste udestående drejer sig om, hvorvidt udbydere af satellitkommunikationen skal dække hele EU eller kun sikre en delvis dækning, og i givet fald hvor lang tid udbyderen har til at opnå fuld dækning.

Regeringen støtter forslaget om mobile satellittjenester, som falder godt i tråd med det danske ønske om at sikre adgang til forskellige kommunikationsformer.

**Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling**

Side 10/10